

ΓΝΩΜΗ

Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΚΟΥΝΑΚΗΣ
nbak@tovima.gr

Σαν ένα «μικρο-είδος» (micro-genre) που θέλει να καταγράψει την εμπειρία και να διασώσει την πραγματικότητα της πανδημίας, η λογοτεχνία του κορωνοϊού είναι κιόλας εδώ. Το εργαστήριό της είναι η Ιταλία – κι αυτό είναι αναμενόμενο. «Το Βήμα» παρουσίασε την περασμένη Κυριακή το βιβλίο του ιταλού γιατρού και συγγραφέα Πάολο Τζορντάνο «Περί μετάδοσης» (εκδ. Πατάκη), ένα λογοτεχνικό δοκίμιο που ήδη έχει μεταφραστεί σε περισσότερες από είκοσι γλώσσες. Στην κριτική που ασκείται εναντίον αυτής της λογοτεχνίας, κυρίως ότι είναι νωρίς να παραχθεί κι ότι το βίωμα είναι νωπό, ο Τζορντάνο απαντά ότι κάποιες σκέψεις πρέπει να καταγραφούν τώρα, σε συνθήκες έκτακτης και επείγουσας ανάγκης, διαφορετικά θα χαθούν μέσα στην επιθυμία να επιστρέψουμε στην κανονικότητα. Αυτό που έχει σημασία είναι να διασωθεί η εμπειρία του παρόντος και όχι να επεξηγηθεί και να αναλυθεί με λογικά επιχειρήματα αυτό που μας συμβαίνει. Ξέρουμε ότι οι ιστορίες έχουν θεραπευτικές ιδιότητες και επομένως τις χρειαζόμαστε τώρα. Αυτό είναι και το εκδοτικό σχέδιο που βρίσκεται πίσω από την ανθολογία 26 διηγημάτων με θέμα την καραντίνα που κυκλοφόρησε από τον εκδοτικό οίκο Γκαρτζάντι. Ανάμεσα στους ιταλούς συγγραφείς είναι και η Τζούμπα Λαχίρι, που μπορεί και γράφει και στα ιταλικά. Ένας άλλος ιταλός γιατρός, ο Ρομπέρτο Μπουριόνι, καθηγητής στο Μιλάνο, προκαλεί ήδη πολλές συζητήσεις με το βιβλίο του «Virus. La Grande Sfida» («Ιός. Η μεγάλη πρόκληση»), για το πώς δρουν οι επιδημίες, πώς δίνουν σχήμα και αλλάζουν τους πολιτισμούς και πώς η επιστήμη μπορεί να σώσει την ανθρωπότητα. Αλλά η καταγραφή της εμπειρίας δεν περιορίζεται μόνο στη λογοτεχνία. Η Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου στις Ηνωμένες Πολιτείες ανακοίνωσε ότι συγκρότησε κιόλας την πρώτη θεματική φωτογραφική συλλογή της για τον Covid-19. Είναι μια σειρά με σκηνές δρόμου από τη Νέα Υόρκη, το Νιου Τζέρσι και την Καλιφόρνια, από τον βετεράνο χιλιανό αλλά πολιτογραφημένο νεοϋορκέζο φωτογράφο Καμίλο Χοσέ Βεργκάρα. Στην Αμερική πάλι, το πολιτειακό πανεπιστήμιο της Αριζόνας δημιούργησε ένα αρχείο για την πανδημία που το ονόμασε «Ημερολόγιο της χρονιάς της πανούκλας», με άμεση αναφορά στο βιβλίο του Ντάνιελ Ντεφόου για τη βουβωνική πανώλη στο Λονδίνο, το 1665. Μέχρι τα μέσα Απριλίου είχαν συγκεντρωθεί περί τα 1.500 τεκμήρια, που είχαν σταλεί απ' όλον τον κόσμο. Στην Ελλάδα δεν έχει φανεί ακόμη κάποια ανάλογη εκδήλωση. Μας αρκεί όμως ο καθηγητής Τσιόδρας, που έχει αποκτήσει κιόλας διαστάσεις λογοτεχνικού ήρωα.

